DODATNI USLOVI ZA OSIGURANJE MALIH I SREDNJIH PREDUZETNIKA OD POŽARA (ZB F IG 2026/stepen 3)

Sadržaj:

1. Osigurane stvari
1.1. Objekti
1.2. Etažno vlasništvo
1.3. Oprema
1.4. Roba i zalihe
1.5. Ostale stvari
2. Osigurani i neosigurani rizici i štete
2.1. Štete zbog eksplozije eksplozivnih materija
2.2. Postolje mašina
3. Opšte sigurnosne mere
3.1. Vršenje delatnosti svih vrsta kod kojih postoji povećana opasnost od požara
3.2. Građevinska zaštita od požara, protivpožarna oprema
3.3. Elektrostatičko punjenje
3.4. Uređaji za loženje i grejanje
3.5. Radovi od strane nezaposlenih u preduzeću
3.6. Red i čistoća, kontrolni pregled
3.7. Skladištenja
3.8. Prilozi

1. Osigurane stvari

Ako su osigurane stvari izričito navedene na polisi, ako ugovorom nije drugačije određeno, važe sledeće podele:

1.1. Objekti su osigurani sa svim građevinskim sastavnim delovima iznad i ispod površine zemlje.

1.1.1. Objektima se smatraju:

- svi objekti u užem smislu, a to su sve građevine koje prostornim ograđivanjem ljudima i stvarima pružaju zaštitu od spoljnih uticaja, dozvoljavaju ulazak ljudi, čvrsto su vezane uz tlo i imaju neku stalnost;
- građevine, koje imaju neke od sledećih osobina:
- čine konstruktivni sastavni deo objekata;
- izvedene su pretežno građevinsko-tehnički;
- u računovodstvu se obično vode kao osnovno sredstvo objekta.

To mogu biti naprimer: nadstrešnice, kamp-kućice, barake na gradilištima, građevinski baloni, krovovi, spojni mostovi, rampe, prostori za liftove, silosi, bunkeri, rezervoari za vodu i ostalo, dimnjaci, kanali i šahtovi, spojni hodnici, ograde.

1.1.2. U objekat se ubrajaju svi građevinski sastavni i pripadajući delovi koji se obično u računovodstvu vode kao osnovno sredstvo objekta. To su naprimer:

- gromobranska oprema;
- sanitarna oprema - kupatila, oprema za pranje i kupanje;
- oprema za grejanje, toplu vodu, rasvetu, provetravanje, klimu, uređaji za dojavu požara, dima i prskanje vode, kao i liftovi, pokretne stepenice i tome slično zajedno sa pripadajućim instalacijama i vodovima;
- čvrsto ugrađeni pregradni zidovi, pokretni međuzidovi, čvrsto montirane međutavanice, obloge za plafone, spušteni plafoni, ali ne i oprema i ugradni nameštaj koji dele prostor;
- čvrsto postavljeni podni i zidni slojevi, popločenja, čvrsto montirana lamperija i ostale zidne obloge;
- sa objektom čvrsto povezane stepenice, merdevine i koplja za zastave, takođe ako su postavljeni spolja;
- vrata na elektromehanički pogon i/ili sa električnim grejanjem (u ogradama i rampama) zajedno sa uređajima za upravljanje i/ili elementima za grejanje;
- markize, žaluzine i roletne zajedno sa elementima za pokretanje;
- uzidane peći za grejanje prostora;
- glavni poslovni ulazi, ako se nalaze u vlasništvu vlasnika objekta ili ako je vlasnik objekta u obavezi da snosi troškove popravke.

1.1.3. Preventivno osiguranje za objekte

Preventivno osiguranje pokriva povećanje vrednosti, novogradnje, dogradnje i pregradnje, uređenja, nedovoljnu procenu i objekte i delove objekta koji zbog previda nisu obuhvaćeni osiguranjem. Ono služi poravnanju podosiguranja, pri čemu se ono u slučaju nastupa osiguranog slučaja deli na sume osiguranja onih stavki za koje je ugovoreno i kod kojih postoji podosiguranje. Podela se vrši u skladu sa podosiguranjem koje postoji kod pojedinih stavki.

1.2. Etažno vlasništvo

1.2.1. Osigurani su sastavni građevinski delovi objekta koji se nalaze unutar osiguranog etažnog vlasništva (osiguranih prostorija) i oni građevinski delovi koji obuhvataju zidove i plafone osiguranih prostorija i na kojima ugovarač osiguranja ima pravo svojine.

1.2.1. Unutar osiguranih prostorija osigurani su:

- boje na zidovima, tapete, popločenja, podovi, zidne i plafonske obloge;
- sanitarna oprema, kupatila, oprema za kupanje i pranje;
- oprema za grejanje, toplu vodu, rasvetu, provetravanje, klimu, uređaji za dojavu požara, dima i prskanje vode, kao i liftovi, pokretne stepenice i tome slično koji uključuju instalacije i vodove koji pripadaju tim uređajima;
- čvrsto ugrađeni pregradni zidovi, pokretni međuzidovi, čvrsto montirane međutavanice, obloge za plafone, spušteni plafoni, ali ne i oprema i ugradni nameštaj;
- čvrsto postavljeni podni i zidni slojevi, popločenja, čvrsto montirana lamperija i ostale zidne obloge;
- uzidane peći za grejanje prostora;
- glavni poslovni ulazi, ako se nalaze u vlasništvu vlasnika objekta ili ako je vlasnik objekta u obavezi da snosi troškove popravke.

1.2.3. Nisu osigurane:

- sporedne prostorije kao što su podrumi, tavani, drvene šupe i garaže;

1.3. Oprema preduzeća

1.3.1. Sva oprema preduzeća koja se nalazi na mestu osiguranja kako u objektima tako i na otvorenom prostoru i koja se koristi u preduzeću, ako ne spada u opremu prema tački 1.1.2. ovih uslova.

Tu se naročito ubrajaju:

- mašine, oprema, uređaji i instalacije za proizvodnju, pretvaranje, prenos, skladištenje i potrošnju energije u svim oblicima.

Ovde se takođe ubrajaju uređaji za sušenje i sagorevanje, tehničke peći za proizvodnju cigle, proizvoda od kamena, porculana i tome slično, uzidane sušionice, trafostanice, uređaji (postrojenja) za klimatizaciju i pročišćavanje vazduha.

- mašine, oprema, uređaji i instalacije za izradu, preradu, prenos, slanje i čuvanje podataka, informacija i obaveštenja svih vrsta (međutim bez nosioca podataka iz tačke 1.5.2. ovih uslova);
- uređaji, oprema, uređaji i instalacije za merenje, ispitivanje, prikazivanje, regulaciju i upravljanje proizvodima, pogonskim stanjima i radnim procesima svih vrsta;
- mašine, oprema, uređaji i instalacije za prevoz lica, materijala, robe i materija svih vrsta, takođe i uređaji za usisavanje i vodovodne instalacije, a to su svi uređaji za snabdevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda zajedno sa pripadajućim mernim uređajima, armaturama, filterskim uređajima i pripadajućim delovima;
- vozila svih vrsta, samovozne radne mašine i prikolice, osim ako su to vozila sa službenom dozvolom (tačka 1.5.1. ovih uslova), vatrogasna vozila takođe i sa službenom dozvolom;
- oprema, uređaji, rezervoari i posude za skladištenje materijala, robe i materija svih vrsta; takođe i ambalaža koja može da se reciklira, palete, kontejneri kao i oprema skladišta sa visokim policama;
- radne mašine svih vrsta zajedno sa pogonskim elementima i svim pripadajućim delovima;
- silosi, bunkeri, rezervoari za vodu i ostalo, dimnjaci, kanali, šahtovi, ako služe proizvodnji i ne spadaju pod objekat, postolja mašina;
- pogonska goriva u proizvodnim uređajima, uključujući katalizatore;
- ručne mašine i uređaji svih vrsta;
- alati i ostala pomoćna sredstva za proizvodnju svih vrsta za ručnu i mašinsku upotrebu, ako ne mogu da se smatraju pomoćnim sredstvima za reprodukciju (tačka 1.5.3. ovih uslova);
- kancelarijska oprema svih vrsta, takođe i časopisi i knjige; radna oprema i radna odeća svih vrsta; oprema zajedničkih prostorija, prostorija za smeštaj i za goste, kao i kuhinja, kantina, knjižara i slično;
- oprema za gašenje požara, za zaštitu od požara, za zaštitu preduzeća, sanitetska i sportska oprema;
- natpisi firme i reklamna oprema, reklamna i sredstva za dekoraciju;
- oprema preduzeća koja je stavljena van pogona i/ili u rezervu; rezervni delovi i još neugrađeni predmeti koji su namenjeni za novo opremanje svih navedenih vrsta, takođe i rezervni delovi za vozila.

1.3.2. Preventivno osiguranje za opremu preduzeća

Preventivno osiguranje pokriva povećanje vrednosti, uređenja, novu nabavku, izmene, nedovoljnu procenu i opremu koji zbog previda nisu obuhvaćeni osiguranjem. Ono služi poravnanju podosiguranja, pri čemu se ono u slučaju nastupa osiguranog slučaja deli na sume osiguranja onih stavki za koje je ugovoreno i kod kojih postoji podosiguranje. Podela se vrši u skladu sa podosiguranjem koje postoji kod pojedinih stavki.

1.4. Roba i zalihe

Sva roba i zalihe koje se nalaze na mestu osiguranja, kako u objektima tako i na otvorenom prostoru. Tu se ubrajaju sirovine, polugotovi proizvodi u izradi i gotovi proizvodi, nabavljeni gotovi delovi, trgovačka roba svih vrsta, upotrebljivi otpadi, reklamni materijal i prospekti, pogonske i pomoćne materije svih vrsta, sredstva za otapanje, maziva, ogrev i goriva, tehnički plinovi, građevinski materijali, prehrambene namirnice i sredstva za uživanje, ambalaža svih vrsta koja ne može da se reciklira kao i plemeniti metali i drago kamenje za proizvodne svrhe.

1.5. Ostale stvari

1.5.1.Vozila

Putnička vozila, plovila i letelice sa službenom dozvolom (osim vatrogasnih vozila iz tačke 1.3.1. ovih uslova).

1.5.2.Nosioci podataka svih vrsta, uključujući programe i podatke koji se na njima nalaze. To su npr. poslovne knjige, dokumenti, planovi, magnetska memorija, mikrofilmovi i slično.

1.5.3.Pomoćna sredstva za reprodukciju

Tu se ubrajaju sve stvari koje se koriste u preduzeću, a koje odgovaraju sledećoj definiciji:

Pomoćno sredstvo za reprodukciju je nosilac oblika, uzorka, dizajna, teksta ili druge informacije za neki proizvod i taj oblik će (uzorak, dizajn, tekst, drugu informaciju) preneti na proizvod, pri čemu, u slučaju promene ili prestanka izrade proizvoda, to pomoćno sredstvo za reprodukciju više ne može da se koristi ili bar mora da se promeni.

To su npr. modeli za livenje, kartice sa uzorcima za tkanje, obrasci svih vrsta, odlivci svih vrsta, krojevi, kalupi, matrice, otisci, štamparske ploče, valjci i slično.

1.5.4.Novac i sve što ima vrednost novca

Novac i novčane vrednosti svih vrsta, štedne knjižice sa ili bez lozinke, menice, čekovi i hartije od vrednosti sa službenim kursom i ostale hartije od vrednosti.

1.5.5.Predmeti za svakodnevnu upotrebu lica zaposlenih u preduzeću

U to se ne ubrajaju novac i sve što ima vrednost novca, nakit, motorna vozila i stvari koje se nalaze u stambenim objektima kao kućni inventar.

2. Osigurani i neosigurani rizici i štete

2.1. Štete zbog eksplozije eksplozivnih materija

Izuzimajući član 1. tačku 1.3. Opštih uslova za osiguranje od požara (AFB 2010/Stepen 2) štete zbog eksplozije eksplozivnih materija nisu osigurane onda kada:

- je šteta nastala zbog ratnih operacija, pobuna, građanskih nemira, politički motivisanih napada, terorističkih delovanja grupe ili pojedinca;
- je šteta nastala zbog postavljanja, aktiviranja, korišćenja, bacanja ili eksplozije eksplozivnih sredstava (bombi, mina, torpeda, molotovljevih koktela i slično), bez obzira na vrstu i način na koji je došlo do njihovog aktiviranja;
- su eksplozivne materije dospele na dozvoljen ili kontrolisan način na mesto osiguranja ili
- je ugovarač osiguranja znao ili je morao znati da su eksplozivne materije prisutne na susednom zemljištu na kome ugovarač osiguranja nema pravo svojine.

Eksplozivnim materijama smatraju se, bez obzira koriste li se zaista ili ne u svrhu pucanja ili razaranja, sve eksplozivne krute ili tekuće materije ili mešavine takvih materija i upaljači, ako eksplozija prema toku i razmerama delovanja odgovara eksplozivnim materijama koje se koriste u tehnici eksplozije i pucanja.

2.2. Postolja mašina

Ako postolja mašina nisu isključena iz osiguranja, onda je postolje koje pripada mašini pogođenoj osiguranim slučajem osigurano od one štete koja nastane zbog toga što se postolje, nezavisno od toga da li je oštećeno ili uništeno ili ne, iz tehničkih razloga pokaže u potpunosti ili delimično neupotrebljivim za popravku ili obnovu mašine.

3. Opšte sigurnosne mere

Ugovarač osiguranja je u obavezi da se pridržava zakonskih, propisanih i ugovorenih sigurnosnih mera.

Ako se ugovarač osiguranja ne pridržava ili povredi neku od zakonskih, propisanih ili ugovorenih sigurnosnih mera, u obavezi je da osiguravaču nadoknadi štetu koja je zbog toga nastala.

3.1. Vršenje delatnosti svih vrsta kod kojih postoji povećana opasnost od požara

Delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara u smislu ovih sigurnosnih mera su između ostalog:

- varenje i rezanje (autogeno, električno, termitno);
- brušenje i brušenje radi odvajanja (naročito sa ručnim mašinama za brušenje –»fleks«);
- lemljenje;
- upotreba plamena (otapanje, izgaranje, naboravanje folije, bitumen, itd.).

Takve su delatnosti opasne za izazivanje požara naročito zbog:

- upotreba otvorenog plamena;
- upotreba i nastanka visokih temperatura;
- stvaranja i širenja zapaljivih iskri;
- kapljućeg tekućeg ili užarenog tekućeg metala;
- jako zagrejanih predmeta obrade, često užarenih metalnih delova.

Posebne opasnosti:

- iskrenjem je od požara ugrožena okolina u krugu od najmanje 10 metara;
- poseban rizik od požara postoji kod radova sa vatrom na gradilištima i mestima montiranja;
- kod delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara, na rezervoarima i cevovodima za zapaljive tečnosti postoji opasnost od eksplozije takođe i naročito onda ako su oni ispražnjeni, ali se u njima još nalaze pare zapaljivih tečnosti;
- takođe, postoji opasnost od eksplozije kod delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara, u blizini prašina ili praha zapaljivih krutih materija i od metala.

Zato se kod vršenja delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara, ako se vrše izvan radionica koje su inače posebno za to predviđene i opremljene, obavezno treba pridržavati sledećih sigurnosnih mera:

3.1.1.Delatnosti svih vrsta kod kojih postoji povećana opasnost od požara smeju da se obavljaju samo uz izričito odobrenje uprave preduzeća. Uprava treba da se pobrine, bez obzira obavljaju li radove radnici preduzeća ili druga lica, da radove nadzire pouzdan i za to primeren radnik preduzeća i da se bez izuzetka pridržavaju zakonske i propisane sigurnosne mere kao i niže navedene odredbe.

3.1.2.Delatnosti svih vrsta kod kojih postoji povećana opasnost od požara treba, u načelu, da se izbegavaju u blizini lako zapaljivih krutih materija i zapaljivih tečnosti. Delovi koji treba da se obrade treba da se odnesu u radionicu koja je za to predviđena i posebno uređena.

3.1.3.Pre vršenja delatnosti svih vrsta kod kojih postoji povećana opasnost od požara, propisano je popuniti Potvrdu o odobrenju koja je za to predviđena (obrazac u Prilogu 2). Izjava treba da bude potpisana od strane Uprave preduzeća ili referenta za zaštitu od požara i od lica koje vrši delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara.

3.1.4.Delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara smeju da izvode samo lica koja su pouzdana i osposobljena za takve radove i lica koja su u potpunosti upoznata sa opasnostima pri vršenju ovih delatnosti.

3.1.5.Zaposleni nadležan za nadzor treba da obavesti ostale zaposlene o načinu gradnje objekta i o zapaljivim materijama koje se nalaze u susednim prostorijama ili područjima i da se pobrinu za odgovarajuće mere zaštite od požara.

3.1.6.Pokretne zapaljive materije, uskladištene zapaljive čvrste materije i tečnosti kao i prašina i otpad treba, pre početka radova, da budu uklonjene iz okoline radnog mesta i ugroženih susednih područja.

3.1.7.Fiksni zapaljivi građevinski delovi treba, pre početka radova, da se zaštite vatrootpornim zaštitnim prevlakama, vodom, vlažnim krpama ili peskom od plamena, iskri i vrućih ili užarenih delića.

3.1.8.Plafonski i zidni procepi, šahtovi, prolazi za cevovode i kablove, fuge i pukotine treba da se, pre početka radova, zaštite od susednih prostorija tako da budu sigurni od vatre. Susedna ugrožena područja treba da se tokom radova neprestano provetravaju da ne bi nastala vatra ili tinjajuća mesta (npr. zbog toplote, varničenja iskri i slično).

3.1.9.Zapaljive obloge, oplate, izolacije i druge zapaljive materije, pre početka radova, da se uklone iz zone opasnosti.

3.1.10.Rezervoari, cevovodi i kanali za zapaljive čvrste materije, tečnosti ili gasove moraju, pre početka radova, da se isprazne, temeljno očiste i, ako je moguće, napune vodom.

3.1.11.Vodu za gašenje i druge odgovarajuće aparate za gašenje požara treba u dovoljnoj količini držati spremnim na mestu izvođenja radova i u širem ugroženom području.

3.1.12.Pre početka radova treba prekontrolisati da li uređaji za rad koji će se upotrebiti pravilno rade. Kod privremenog odlaganja gorućih plamenika za varenje, sečenje, lemljenje ili upotrebu plamena treba da se preduzmu mere zaštite od otvorenog plamena i neprestano ih posmatrati.

3.1.13.Nakon završetka delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara, treba nadzirati mesto rada i okolna ugrožena područja te temeljno i više puta provetravati, čak i više sati nakon završetka radova, i proveravati da li na mestu rada ima požara, dima ili mirisa požara. Prilikom provere naročito treba da se obrati pažnja na teško pristupačna ili teško uočljiva mesta. Gašenju i najmanjih mesta požara ili tinjanja treba da se posveti naročita pažnja. Već i kod neznatnih uočavanja požara, dima ili mirisa dima treba preventivno da se obaveste vatrogasci.

3.1.14.Ako nije osigurana dodatna zaštita od požara, moraju da se isključe delatnosti svih vrsta kod kojih postoji povećana opasnost od požara.

3.2. Građevinska zaštita od požara, protivpožarna oprema

Građevinske mere radi formiranja protivpožarnih sektora, kao što su vatrootporni građevinski delovi, protivpožarni segmenti i tome slično ne smeju de se uklone niti sme da im se smanji delotvornost. Funkcionalnost građevinskih mera radi formiranja protivpožarnih sektora kao i ostale protivpožarne opreme treba proveravati u određenim vremenskim razmacima.

3.3. Elektrostatičko punjenje

Za mašine i opremu pri čijem pogonu može da nastane statički elektricitet, potrebno je predvideti odgovarajuća uzemljenja ili druge delotvorne mere za odvod elektrostatičkog punjenja.

3.4. Uređaji za loženje i grejanje

3.4.1.Opsluživanje ovih uređaja sme da se poveri samo određenim, pouzdanim licima koja su upoznata sa uređajem kao i sa dotičnim zakonskim i propisanim merama.

3.4.2.Zapaljive čvrste materije, tečnosti i gasovi ne smeju da se skladište u blizini ložišta, cevi za dim, spojnica i otvora za čišćenje dimnjaka.

3.5. Radovi od strane nezaposlenih u preduzeću

I kod izvođenja radova od strane nezaposlenih u preduzeću potrebno je da se obezbedi da oni poštuju sigurnosne mere. Nužnu kontrolu moraju da sprovode zaposleni u preduzeću koji su za to osposobljeni.

3.6. Red i čistoća, kontrolni pregled

Održavanjem reda i čistoće u čitavom pogonskom uređaju maksimalno se umanjuje verovatnoća nastanka i širenja štete.

Nakon zatvaranja preduzeća, za to osposobljeno lice mora da izvrši kontrolni pregled čitavog pogonskog uređaja. To lice treba da pazi ne samo na održavanje čistoće i reda, nego i na pridržavanje ostalih sigurnosnih mera.

3.7. Skladištenja

3.7.1.Ako u ugovorenim Posebnim uslovima nisu utvrđene strožije sigurnosne mere, onda važe dole navedene odredbe za skladištenja svih vrsta.

3.7.2.Ako ne važe strožije odredbe (npr. propisi za opremu za gašenje), tada kod skladištenja u blokovima površina koju zauzima jedna zatvorena pošiljka najviše sme da iznosi 200 m². Između tako stvorenih pojedinih skladišnih blokova moraju da se drže razmaci koji osiguravaju da svaki skladišni blok, u slučaju požara, bude pristupačan sa svih strana onima koji gase. Područja između skladišnih blokova moraju stalno da budu slobodna.

3.7.3.Lako zapaljive i brzo goreće materije (npr. drvena vuna, veštačka vlakna, katran, veštačka smola, sirova guma, iverica, bitumen), lako zapaljive tečnosti (npr. benzin, alkohol, benzol, eter, aceton, lož ulje), gasovi i sredstva za otapanje moraju da se skladište u skladištima koja čine zasebni protivpožarni sektor.

3.7.4.U skladištima i područjima skladištenja nije dozvoljeno grejanje pećima.

3.7.5.Tehnički uređaji u skladištima, kao što su npr. stanice za utovar za viljuškare, uređaji za pakovanje u smežuranu foliju i slično, trebe da budu tako uređeni da se u slučaju greške u funkcionisanju ili kod pogrešne upotrebe ovih uređaja spreči širenje štete (požar, eksplozija) na susedne stvari (održavanje slobodnih zaštitnih razmaka, pričvršćivanje protivpožarnih ploča itd.).

3.8. Prilozi

Prilog 1 Protivpožarne mere kod delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara

Prilog 2 Potvrda o odobrenju za delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara

Prilog 1

Protivpožarne mere kod delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara

Varenje, sečenje, lemljenje, zagrevanje, spaljivanje boje, otapanje, upotreba plamena, brušenje radi odvajanja itd. na građevini ili pre svega kod popravke su gotovo uvek povezani sa opasnošću od požara. Mislite na sledeće:

- zapaljivi materijal može da se zapali toplotnom provodljivošću i ispod negorive obloge (malter, azbestni cement, lim itd.);
- kanali, šahtovi, cevovodi, podkonstrukcije podova i slični šuplji prostori pogoduju širenju požara.

Zato nadzirite, kako bi mogli pravilno da postupite, najpre radno mesto kao i njegovu okolinu i informišite se kod nalogodavca o posebnim rizicima.

Pre početka rada:

- potrebno je kontrolisati uređaje i proveriti funkcionišu li besprekorno, kao i odrediti odgovarajući smeštaj uređaja za varenje odnosno rezanje, kako bi se po potrebi mogao isključiti dovod plina odnosno struje;
- zidne, podne i plafonske procepe koji vode u susedne prostorije, podkonstrukcije podova, fuge i pukotine te otvorene krajeve cevi povezane sa mestom rada treba začepiti vatrootpornim materijalom, poput navlažene mineralne vune, gline, maltera i tome sličnog. Obratiti pažnju na moguću toplotnu provodljivost!
- ukloniti zapaljivi materijal (takođe i prašinu) u dovoljnom krugu, a kod procepa koji ne mogu da se zatvore i iz prostorija pored, iznad i ispod mesta rada;
- zapaljive delove, koji ne mogu da se uklone, treba pouzdano zaštititi od rasplamsavanja pomoću vatrootpornih obloga koje loše provode toplotu (npr. nezapaljivim prostirkama ili pločama, ali ne sa limom);
- ugrožene delove građevine treba kratko, pre početka radova, poprskati vodom ili pokriti vlažnim peskom;
- ako postoje uređaji za automatsku dojavu požara treba samo u području mesta rada isključiti područja dojave, odnosno dojavne grupe! Preostali delovi uređaja za dojavu požara ostaju u preduzeću;
- zapaljive izolacije na cevovodima koje treba obrađivati treba sa obe strane mesta rada ukloniti tako da zapaljenje bude isključeno;
- ručne aparate za gašenje ili creva sa višenamenskom prskalicom treba pripremiti za upotrebu i treba se upoznati sa mogućnostima alarmiranja (vatrogasci) i ostalim uređajima za gašenje i spašavanje;
- zatražiti pomoćnika za nadziranje mesta rada i okoline kod posebnih rizika. Zatražiti nadzor vatrogasaca iz preduzeća ili nadležnih javnih vatrogasaca.

Tokom rada:

- neprestano brižljivo nadzirati plamenove od vrcanja iskri, talasa topline zbog zagrejanih materijala itd.;
- uklanjati nastale okrajke elektroda u sanduk sa peskom ili u kantu sa vodom;
- povremeno i dalje poprskati ugrožene delove građevine vodom.

Nakon završetka rada:

- ponovno poprskati zagrejane delove građevine vodom;
- čitavu zonu rizika, uključujući prostorije i šahtove koji se nalaze pored, iznad i ispod itd. detaljno i višekratno proveravati ima li tinjanja, mirisa tinjanja i stvaranja dima;
- uveriti se, nadzire li se pouzdano radionica i njena okolina tokom više sati i kod nezaobilaznih radova sa vatrom, kasno poslepodne i tokom noći;
- pokrenuti ponovno uključivanje uređaja za dojavu požara (područja dojave odnosno dojavne grupe);
- ponovno pospremiti zapaljivi materijal tek idućeg dana.

Ako jednom nepredviđeno dođete u položaj da izvodite radove montaže i popravka na mestu gde navedene mere zaštite nisu dovoljne ili ne mogu da se sprovedu, onda upotrebite hladne postupke, poput zavrtanja, sečenja itd.

Ako sami ne možete da odlučite, razmotrite postupanje sa Vašim nadređenim ili sa predstavnikom nalogodavca. U svakom slučaju, potrebno je da se dobije mišljenje vatrogasaca. Ne dozvolite da zbog vremenskih ograničenja i drugih okolnosti zaobiđete ova uputstva.

U SLUČAJU POŽARA

1. ALARMIRATI	- odmah aktivirati dojavu o požaru
	- na telefon br. .....
2. SPASITI	- upozoriti ugrožena lica
3. GASITI	- ako je moguće, početi sa suzbijanjem požara
	- uputiti vatrogasce

Prilog 2

POTVRDA O ODOBRENJU

za delatnosti kod kojih postoji povećana opasnost od požara br. _____

Radovi sa vatrom i zavarivački radovi, naročito varenje, rezanje, lemljenje, zagrevanje, sagorevanje boje, otapanje, upotreba plamena, brušenje zbog razdvajanja

Nalogodavac:
Mesto rada:
Način rada:
Predviđeno vremensko razdoblje: Datum:..... od sati ……do..... sati
Preduzeće izvođač: Sopstveni zaposleni:
Odobrenje Odobrenje važi do: Datum: Sat ..... Posebne pripreme: Područje dojave/Dojavnu grupu: uređaj za dojavu požara isključiti. Datum: ..... Ime: Potpis:
Potvrda o preuzimanju Izvršilac (Odgovorno lice): Obavezujem se da ću da se pridržavam mera zaštite od požara koje su navedene gore i na poleđini te potvrđujem prijem ove potvrde o odobrenju. Datum: Potpis: .....
Grupa za dojavu požara/ Područje dojave požara ponovo je uključeno: Datum: Vreme: ..... Ime: Potpis: .....

Naknadne kontrole

	Datum	Vreme	Ime	Potpis
1				
2				
3				
4				

Dostaviti:

o..... o..... o..... o .....